

Samenvatting

Kinderen in Maastricht groeien gezond en veilig op, ontwikkelen hun talenten en doen mee aan de samenleving. Dat is waar we ons voor inzetten. Uiteraard zijn ouders/verzorgers als eerste verantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van hun kinderen, maar dit lukt niet altijd. Als ouders hulp nodig hebben, dan moet die beschikbaar zijn. Samen met de regiogemeenten in Zuid-Limburg is hiervoor een gezamenlijk Beleidskader jeugdhulp 2024-2028 opgesteld. Het college van B&W stelt de gemeenteraad voor om dit Beleidskader vast te stellen. Hoe we hier vervolgens de komende twee jaar in Maastricht aan gaan werken, is opgenomen in het uitvoeringsplan *Jeugd gemeente Maastricht 2024-2026*.

Beslispunten

1. Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad, waarin de raad wordt voorgesteld het Regionaal beleidskader jeugdhulp 2024-2028 vast te stellen.
2. Het concept uitvoeringsplan jeugd 2024-2026 vast te stellen en in werking te laten treden nadat de raad het regionaal beleidskader jeugd heeft vastgesteld.
3. De actielijnen uit het Uitvoeringsplan Jeugd 2024-2026 van maximaal € 700.000 per jaar te financieren door een verschuiving binnen de budgetten voor jeugd op programma 6. De hiervoor benodigde begrotingswijzigingen op te nemen in de P&C-cyclus (Berap I 2024 en Programmabegroting 2025).

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 21 mei 2024:

Conform.

1. Aanleiding

In juni 2024 stelt de gemeenteraad van Maastricht het regionaal beleidskader jeugdhulp Zuid-Limburg vast. De doelen uit het regionale beleidsplan zijn vertaald naar de situatie in Maastricht in een lokaal uitvoeringsplan. In dit plan beschrijven we hoe wij de in het regionale beleidsplan bepaalde resultaten in Maastricht vormgeven in de periode 2024 tot en met 2026. Ook beschrijven we wat onze inwoners gaan merken van onze inspanningen. Bij opstellen van dit uitvoeringsplan is gebruik gemaakt van de ontwikkelrichting voor de stad die de raad heeft vastgesteld in de Sociale Visie Maastricht 2040 “Van vangnet naar trampoline” en de ambities uit het Coalitieakkoord 2022-2026 “Maastricht, stad van verbondenheid”.

2. Context

De wettelijke kaders voor de aanpak rondom jeugd worden gesteld in de Jeugdwet. De centrale opgaven daarbij zijn:

1. Kinderen en jongeren groeien gezond en veilig op en ontwikkelen zich zo goed mogelijk
2. Kinderen, jongeren en hun ouders zijn in staat problemen op te lossen (met hulp uit hun netwerk)

Door het netwerk rondom gezinnen te stimuleren zijn zij beter in staat om problemen die nu eenmaal horen bij opvoeden en opgroeien zelf op te lossen. Door te investeren in de lokale pedagogische basis, samenwerking met scholen en door het faciliteren van netwerken van ouders willen we dit versterken. Dit naast het beschikbaar houden van zwaardere vormen van geïndiceerde zorg voor die kinderen en gezinnen die deze ondersteuning hard nodig hebben.

Kaders

- Jeugdwet 2015
- Verordening Jeugd
- Sociale Visie Maastricht 2040 ‘Van vangnet naar trampoline’
- Coalitieakkoord 2022-2026 ‘Maastricht, stad van verbondenheid’
- Landelijke hervormingsagenda Jeugd

3. Gewenste situatie

Dat kinderen gezond en veilig op kunnen groeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en meedoen aan de samenleving, is een taak van de maatschappij als geheel. Daarbinnen zijn ouders /verzorgers primair verantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van hun kinderen. Als ouders of het ondersteunende netwerk rondom een kind die rol niet kunnen vervullen, is er een taak weggelegd voor de overheid. Die taak is erop gericht dat jeugdigen met hulp op maat perspectief hebben op een zelfstandige toekomst. Kinderen wiens veiligheid in het geding is of die in hun ontwikkeling worden bedreigd, moeten passende hulp krijgen en indien nodig in bescherming worden genomen. In dit concept uitvoeringsplan laten we zien op welke manier wij in Maastricht uitvoering geven aan het regionale beleidsplan en welke speerpunten we daarbij kiezen.

	Thema	Toelichting
1	Ondersteuning dichtbij	School is een plek waar kinderen en jongeren veel tijd doorbrengen en waar signalen worden opgevangen. We versterken daarom deze periode de samenwerking met en op scholen. We noemen dit ook wel vindplaats = werkplaats
2	Wijkgericht met een stevige pedagogische basis	Kinderen en ouders moeten kunnen terugvallen op een sterke pedagogische basis. Het gaat hierbij om hoe volwassenen met kinderen omgaan en om het organiseren van het kunnen ontmoeten en leren van elkaar. Dit uit de gedachte dat we allemaal een steun in de rug kunnen gebruiken bij het opvoeden en veilig doen opgroeien van kinderen.
3	Stevige lokale toegang	Wanneer hulp nodig is, moet die gemakkelijk kunnen worden gevonden en beschikbaar zijn. We willen daarbij dat die hulp zo licht en kortdurend is als kan, tenzij intensieve ondersteuning nodig is. Op deze manier maken we mogelijk dat schaarse zorg ingezet wordt voor die kinderen en gezinnen die dit het hardst nodig hebben.
4	Volwassen worden/ van 18- naar 18+	De overgang naar volwassenheid is voor jongeren die jeugdhulp krijgen en niet meer thuis wonen een grote stap. Deze overgang naar zelfstandigheid of vervolghulp uit de Wmo moeten we zorgvuldig mét de jeugdige voorbereiden.

Deze speerpunten haken aan bij de thema's van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd¹. Ondersteuning dichtbij en een stevige pedagogische basis dragen bij aan het gewone opgroeien, ontwikkelen en opvoeden van álle kinderen en jongeren in hun dagelijkse omgeving. Iedereen doet mee, op school en op de kinderopvang, in de vereniging en in de buurt. Ook als daar wat extra ondersteuning bij nodig is. Ouders en opvoeders ontmoeten elkaar en vinden steun bij elkaar. Hiermee voorkomen we dat gewone, alledaagse opgroei- en opvoedvragen uitgroeien tot (ernstige) problemen². Vanuit de lokale toegang wordt gestuurd op het inzetten van de juiste hulp, die doelgericht is en waarbij we de samenwerking met andere verwijzers zoals de huisartsen verder versterken. Als de hulpvraag op een ander vlak ligt dan gespecialiseerde jeugdhulp, bijv. bij problematische schulden van de ouders/opvoeders waardoor ook de kinderen in de knel komen, pakken we dat integraal op. We zien dat de overgang naar volwassenheid voor jeugdigen die uit de jeugdhulp komen, soms problematisch is. Deze jongeren hebben vaak weinig steun uit de directe omgeving om op terug te vallen en in het uiterste geval zelfs geen dak boven het hoofd als ze uit de residentiële jeugdhulp uitstromen. Hier ontwikkelen we de komende jaren een aanpak op zodat deze overgang voor jongeren soepeler wordt, ook in de eventuele overgang van Jeugdhulp naar Wmo. Voor meer inhoudelijke informatie wordt verwezen naar bijgevoegd uitvoeringsplan.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De totale aanpak in het Sociaal Domein Maastricht, waaronder de Jeugdwet 2015, is gericht op duurzaamheid en het realiseren van een gezondere samenleving waarin inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en blijven.

¹ [Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 \(overheid.nl\)](#)

² [Opgroeien doe je samen \(nji.nl\)](#)

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Om de in het uitvoeringsplan genoemde ambities volledig te kunnen uitvoeren kan mogelijk extra personele inzet nodig zijn. De huidige uitvoeringspraktijk biedt nog ietwat aan mogelijkheden tot herschikking van taken, maar wanneer we vanuit de gemeente meer tijd willen investeren in het samenbrengen van partners rondom de scholen in wijken waar veel jeugd gebruikt maakt van jeugdhulp, kan tijdelijke aanvulling van de formatie nodig zijn. Dit is meegenomen bij de inschatting van de extra kosten per speerpunt in het uitvoeringsplan.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is er mogelijk impact op het kunnen uitvoeren van maatregelen die in het uitvoeringsplan staan genoemd wanneer openstaande vacatures niet kunnen worden ingevuld of worden ingevuld met medewerkers die zich nog de juiste kennis, vaardigheden en competenties eigen moeten maken.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Het vaststellen van het uitvoeringsplan heeft geen directe financiële consequenties voor de gemeente. Voor het uitvoeren van de taken op het gebied van jeugd zijn de budgetten in de programmabegroting leidend. De extra kosten voor de 4 speerpunten in het uitvoeringsplan dekken we zoveel mogelijk door budgetten voor jeugdhulp binnen programma 6 te verschuiven (van taakvelden 6.72 en 6.82 naar taakvelden 6.1 en 6.2). Daarnaast bereiden we een aanvraag voor om een beroep te doen op de Specifieke uitkering *Niet-beoogde jeugdzorgkosten vanwege woonplaatsbeginse!* Als hier incidenteel extra middelen uit verkregen worden, stellen we voor deze ook ter dekking van het Uitvoeringsplan Jeugd in te zetten.

Van de extra kosten verbonden aan de speerpunten in het uitvoeringsplan Jeugd hebben we onderstaande eerste inschatting gemaakt:

	Speerpunt	Prognose kosten (incl. BTW)
1.	Ondersteuning dichtbij/vindplaats=werkplaats	€ 200.000
2.	Wijkgericht met een stevige pedagogisch basis	€ 200.000
3.	Stevige lokale toegang	€ 150.000
4.	Volwassen worden/ van 18- naar 18+	€ 150.000
	Totaal	€ 700.000

In de P&C-cyclus (Berap I 2024 en programmabegroting 2025) zal dit verder uitgewerkt worden en zullen budgetten over de voor Jeugd geldende taakvelden verschoven worden.

Vanuit de landelijke *Hervormingsagenda Jeugd* ligt er de opgave om met een aantal gerichte maatregelen het stelsel inhoudelijk te verbeteren en de kosten beheersbaar te houden. De landelijke opgave is om de kosten vanaf 2027 met € 1 miljard terug te dringen. Omdat wij in het verleden al verschillende bezuinigingen hebben gerealiseerd is er nu op basis van de Hervormingsagenda geen noodzaak om opnieuw te bezuinigen op jeugdhulp of jeugdbeleid. De lokale opgave als gevolg van de Hervormingsagenda is al volledig in de begroting verwerkt en wordt gerealiseerd.

Naast de Hervormingsagenda heeft het Rijk m.i.v. 2026 een *aanvullende bezuiniging* van € 511 mln. op Jeugdhulp opgenomen waarvoor zij zelf verantwoordelijkheid neemt om deze te realiseren door onder meer wetwijzigingen door te voeren. Deze bezuiniging is budgettair neutraal verwerkt in de begroting.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

In de domeinvergadering Sociaal van 7 mei 2024 is tijdens een oordeelsvormende bijeenkomst een presentatie verzorgd over het *uitvoeringsplan*. De input vanuit deze bijeenkomst is meegenomen in het nu voorliggende uitvoeringsplan.

Het concept *regionaal beleidskader* is diverse malen besproken met een afvaardiging van de gemeentelijke Adviesraden Sociaal Domein in regionaal verband. Afgelopen zomerperiode heeft het concept beleidskader bovendien voorgelegd in een formele inspraakprocedure. In Maastricht zijn 2 adviezen ontvangen, van de Adviesraad Maastricht en van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO. Zij adviseren beide positief. De adviezen zijn als bijlagen bij het raadsvoorstel gevoegd. Daarnaast zijn er ook regionaal reacties ontvangen. Naar aanleiding hiervan is het beleidskader op onderdelen nog aangepast. Het overzicht met reacties en antwoorden is bijgevoegd als bijlage bij het raadsvoorstel. De reacties die hebben geleid tot aanpassingen in het beleidskader zijn daarbij vetgedrukt weergegeven.

11. Voorstel

1. Bijgevoegd raadsvoorstel voor te leggen aan de raad, waarin de raad wordt voorgesteld het Regionaal beleidskader jeugdhulp 2024-2028 vast te stellen.
2. Het concept uitvoeringsplan jeugd 2024-2026 vast te stellen en in werking te laten treden nadat de raad het regionaal beleidskader jeugd heeft vastgesteld.
3. De actielijnen uit het Uitvoeringsplan Jeugd 2024-2026 van maximaal € 700.000 per jaar te financieren door een verschuiving binnen de budgetten voor jeugd op programma 6 voor zover deze ruimte ontstaat. De hiervoor benodigde begrotingswijzigingen op te nemen in de P&C-cyclus (Berap 2024 en Programmabegroting 2025).

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het tijdpad is als volgt:

Activiteit	Datum
Voorgestelde aanpak uitvoeringsplan in domeinvergadering Sociaal	7 mei 2024
Besluitvorming college over definitief concept uitvoeringsplan	21 mei 2024
Vorbereiden besluitvorming domeinvergadering Sociaal	4 juni 2024
Besluitvorming gemeenteraad	18 juni 2024

Evaluatie

Het uitvoeringsplan wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het college. We betrekken de raad op de volgende manieren bij de voortgang:

- Via een jaarlijkse informatiebijeenkomst in de Domeinvergadering Sociaal
- Via de raadsinformatiebrief Sociaal Domein bij relevante ontwikkelingen
- Via de P&C cyclus.